

GEC NERA

Nr. 152/FOND ONG/07.03.2016

RAPORT NR. 2

privind monitorizarea alternativă a agresiunilor împotriva mediului, în localități din zona parcurilor naționale Semenic – Cheile Carașului, Cheile Nerei – Beușnița și a Parcului Natural Porțile de Fier.

I. Scopul monitorizării alternative a activităților antropice care agresează mediul din zona parcurilor naționale și naturale situate în sudul Banatului.

Monitorizarea alternativă, prin activități de voluntariat, a stării stării mediului, în special a patrimoniului natural din zona parcurilor naționale Semenic – Cheile Carașului, Cheile Nerei – Beușnița și a Parcului Natural Porțile de Fier reprezintă una din activitățile principale ale Grupului Ecologic de Colaborare Nera în cadrul proiectului „*Voluntariat pentru protejarea lumii mirifice din sudul Banatului*” finanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România.

Prin această activitate voluntarii, care activează în cadrul centrului de voluntariat al GEC Nera, colectează informații privind starea mediului din zona proiectului precum și despre cele mai frecvente și relevante activități antropice care agresează mediul natural și construit din această zonă.

Informațiile sunt percepute la nivelul simțurilor umane de bază iar abilitățile de selectare a acestor informații, în funcție de relevanța lor pentru scopul propus, au fost dobândite de către voluntari în urma unui curs intern de abilitare apronat odată cu proiectul.

Informațiile colectate sunt înscrise în formulare (fișe) de monitorizare alternativă la care se anexează hărți cu localizarea cazurilor urmărite și imagini relevante privind fenomenele de agresiune.

Pe baza acestor informații, GEC Nera întocmește rapoarte periodice de monitorizare, incluzând concluzii privind starea mediului, în special starea patrimoniului natural, din zona studiată precum și recomandări pentru stoparea acestor fenomene adresate autorităților direct reponsabile de oprirea agresiunilor împotriva mediului care se produc în această zonă. Ulterior aceste rapoarte sunt distribuite și altor factori implicați în protecția mediului precum agenții economici, primăriei, ONG-uri, populația locală, presă etc.

În ce privește autoritățile publice direct reponsabile de protecția mediului în ariile naturale protejate, acestora li se cere, în baza Legii 544/2001, un punct de vedere în legătură cu acțiunile pe termen scurt și mediu, ce urmează a fi întreprinse pentru stoparea agresiunilor împotriva mediului din aria proiectului.

Rapoartele de monitorizare au rolul de a furniza autorităților informații alternative/complementare ce provin din zona societății civile cu scopul de a contribui la fundamentarea de decizii corecte care să prevină și să stopeze fenomenele de agresiune împotriva mediului din zona ariilor naturale protejate incluse în aria proiectului. În același timp, aceste rapoarte reprezintă o atitudine civică asumată de către GEC Nera și o implicare în activități concrete destinate protecției mediului din aceste zone.

II. Zonele și perioadele de monitorizare.

a) În luna februarie 2016 s-a realizat monitorizări individuale ale agresiunilor împotriva mediului, cu un grup de 45 voluntari, în localități din zona parcurilor naționale Semenice – Cheile Carașului, Cheile Nerei – Beușnița și a Parcului Natural Porțile de Fier. Localitățile incluse în monitorizare au fost Oravița, Anina, Moldova Nouă, Comorâște, Grădinari, Greoni, Brădișorul de jos, Răcășdia, Potoc, Sasca Română, Cărbunari, Steierdorf și Ciclova Montană.

III. Starea mediului și activități antropice de agresiune constatate.

Factorul de mediu apă.

Pe toate cursurile naturale apă o turbiditate ridicată în mare parte datorită deversării de ape uzate menajere și industriale direct în cursurile de apă. Pe suprafața apei se observă curgând pelicole sau dăre de carburanți și grăsimi. În dreptul podurilor și la mal se observă mari cantități de ambalaje de plastic. Concentrațiile cele mai mari de ambalaje de plastic au fost observate pe râurile Oravița, Anina, Boșneag, Radimna, Ciornovăț, pe râurile Nera, Miniș și Caraș și pe fluviul Dunărea.

Din informațiile furnizate de cetățeni apa din fântânile aparținând gospodăriilor din Moldova Veche și Măcești a fost poluată cu deșeuri miniere transportate de vântul care a suflat puternic după 15 februarie a.c. Cetățenii mai afirmă că în fântânile care nu au fost igienizate după această poluare apa a devenit nepotabilă.

Factorul de mediu sol.

Pe întreg malul Dunării din zona monitorizată există, ocazional, abandonate ambalaje de plastic și arbori transportați cu ocazia viiturilor.

La 2 km de la ieșirea din orașul Moldova Nouă, pe DN 57, spre localitatea Coronini, între șosea și malul Dunării este amplasat iazul de decantare a apelor de mină al SC Moldamin Moldova Nouă. Iazul ocupă o suprafață de cca. 150 ha din care cca. 119 ha este neprotejată. Prin evaporarea/înfiltarea apei, particulele de steril și alte substanțe chimice în suspensie, în special cupru și zinc, s-au constituit în prezent într-un nisip fin (praf) de culoare gri-deschis care este antrenat prin deflație de către vânturile predominante din zonă. Informațiile prezentate de localnici confirmă faptul că cel mai recent fenomenul de deflație a avut loc în luna februarie 2016 și din această cauză au fost poluate cu reziduuri provenind din localitățile și terenurile din zona Moldova Veche, Moldova Nouă, Măcești din România și Vinci, Požeženo, Veliko Gradište din Serbia.

La 1,5 km de la ieșirea din orașul Moldova Veche, pe DN 57, pe partea dreaptă a șoselei, există deponii ilegale de ambalaje din plastic și gunoi menajer pe o suprafață de cca. 800 mp.

Pe ambele părți ale drumului de centură a orașului Oravița spre Anina există deponii neorganizate de deșeuri și ambalaje, concentrate în 7 puncte de depozitare ce cumulează o suprafață totală de cca. 0,8 ha.

Pe partea stângă a DJ Ciuchici – Sasca Montană, la intrarea în localitatea Sasca Montană, există un depozit (haldă) neprotejat de deșeuri

miniere sub formă de nisip fin ce ocupă o suprafață de cca. 10 ha. Pe terenurile agricole din zonă au fost observate cantități mari de deșeuri provenite de la această haldă.

Informațiile prezentate de localnici confirmă faptul din acest depozit, în perioada lunii februarie 2016, nisipul a fost antrenat de vânt, prin deflație, sau de către apele meteorice. Cu această ocazie au fost poluate Sasca Montană și Slatina Nera.

Pe malul pâraului Ciclova, în amonte de localitatea Ciclova Montană, există deponii neorganizate de ambalaje de sticlă spartă concentrate în 4 puncte de depozitare care cumulează o suprafață totală de cca. 200 mp.

În zona localităților Ciudanovița și Lișava există 12 amplasamente de depozite (halde) de deșeuri miniere rezultate în urma activității fostei exploatări de minereu de uraniu Oravița, care ocupă în total o suprafață de cca. 20 ha. Depozitele sunt neprotejate iar apele meteorice care spală aceste depozite sunt dirijate pe cale naturală pe terenurile agricole din apropiere sau direct în pâraurile Jitin și Lișava.

În localitatea Anina există 6 depozite (halde) neprotejate de deșeuri miniere rezultate în urma activității fostei exploatări de cărbune Anina, respectiv halda Schluht - 17 ha, halda Funicular - 2,30 ha, halda Rampă - 1,70 ha, halda Unghiular - 2,30 ha, haldele Puțul IV 1 - 1ha, halda de la Periclin - 0,5 ha.

Informațiile prezentate de voluntari confirmă faptul că din aceste depozite materialul este antrenat de vânt, prin deflație, sau de către apele meteorice prin care sunt afectate terenurile agricole și gospodăriile cetățenilor.

În localitatea Anina există 6 depozite neorganizate de deșeuri menajere și de materiale de construcție, respectiv deasupra haldei de steril minier de la Puțul 5, în zona Valea Tereziei, la poalele Dealului Crucii, în zona podului peste pâraul Schultz a căii ferate Anina - Oravița.

În Oravița se lucrează neglijent la executarea rețelei de canalizare. În partea de sus a orașului (zona Oravița montană), de pe străzile aflate în pantă, apele meteorice au spălat materialul de umplutură de pe traseul de pozare a conductelor și l-au transportat pe arterele principale ale orașului.

Factorul de mediu aer.

Informațiile prezentate de voluntari arată că în localitățile Moldova Veche, Moldova Nouă și Măcești, în urma fenomenelor de deflație care au avut loc pe suprafața depozitului de deșeuri miniere Tăușani - Boșneag al SC Moldomin aerul a fost greu respirabil 3-4 zile în aceste localități iar vizibilitatea redusă.

În Anina la poalele Dealului Crucii și pe strada Bufeni, până la intrarea în pădure, deponiile improvizate emană un miros puternic de resturi aflate în decompunere și fum rezultat în urma incendiilor sporadice a deșeurilor menajere.

Starea biodiversității.

În Anina, în zona rezervorului de apă potabilă situat deasupra limitei dintre străzile Eftimie Murgu și Pădurii, au fost observate trunchiurile a 20 de arbori retezate la înălțimea de cca. 1 m de sol.

În Oravița, au fost tăiați 3 arbori ornamentali în fața Liceului GENERAL DRAGALINA.

Colectiv de redactare:

- Cornel Popovici Sturza – coordonator de proiect
- Alin Șușan - asistent coordonator de proiect
- Mariela Popovici Sturza- coordonator al centrului de voluntariat al GEC Nera
-coordonator al echipei de voluntari Oravita – Anina
- Radu Cosmin Bompa – Valea Almaajului
-coordonator al echipei de voluntari Moldova Nouă –
- Dumitru Boboescu Clisura Dunării
- Ileana Cristina Rotaru -consultant independent comunicare

Notă:

Raportul s-a realizat prin procesarea a 42 de fișe individuale de monitorizare alternativă a mediului, întocmite de către voluntari în perioada de monitorizare.

Aceste documente cuprind informații suplimentare, probe (acolo unde este cazul) , imagini, și pot fi puse la dispoziția celor interesați.

Material realizat în cadrul proiectului "Voluntariat pentru protejarea lumii mirifice din sudul Banatului" finanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România;

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009 – 2014;